

מבחן זני שעועית אביבית, חוות גד"ש 2006

ש. גרף - שה"מ, ר. פוייר, ר. הרמן, ע. רוזנברג – חוות גד"ש

מבוא – זני שעועית מעובדים במפעלים כשעועית שלמה, שעועית קצוצה שתרמיליה ארוכים יחסית, שעועית צהובה ומנסים מוצר חדש של שעועית עדינה. הכנסת זן חדש חיבת להיות זהירה ומחיבת בדיקת ביצועיו במסגרת מבחני זנים ותצפיות שדה ומבחן קליטה בתעשייה.

מטרת הניסוי – מציאת זני שעועית חדשים לתעשית הקפואים והשימורים.
פרטים אגרוטכניים - הניסוי נזרע בעזרת מזרעת יד ב – 29/3 הונבט למחרת והושקה במהלך הגידול בהמטרה. סידור הצמחים היה שלוש שורות בערוגה בעומד של כ – 25 צמחים למ"ר. השטח טופל כמקובל בשטחי השעועית האביבית בעמק החולה.
בגלל גשם שירד נאלצנו לקטוף את השעועית במועד אחד: ב – 4/6 . מכל חלקה-חזרה נקטפו הצמחים משטח של שני מ"ר, התרמילים הופרדו מהצמחים ונשקלו. מכל מדגם נלקחו 10 תרמילים לבדיקת אחוז הגרעינים, משקל ואורך.

תוצאות – טבלה מצורפת

צמחי הזנים טונגה וסמיאה היו קטנים יחסית שלא הצליחו בעומד של שלוש שורות לכסות את פני הערוגה. גם צמחי הזנים מדונה, סקובר ו – 151 הם קטנים יחסית לזנים סיגמא, מגנום 695 ו – 141.
תרמילי הזנים טונגה וסמואה היו דקים וענו לקריטריון של שעועית עדינה. כאשר הטונגה נקטפה באחוז גרעינים גבוה.
יבול הזן סיגמא היה גבוה והתרמילים איכותיים אולם מיקומם על הצמח היה נמוך.
חלקות הזן 695 הניבו יבול גבוה ואיכותי ומיקום התרמילים גבוה.
התרמילים של שני הזנים ארוכים: 14.1 ס"מ ו- 13.6 ס"מ והם עשויים להקלט במפעלים כשעועית קצוצה.
חלקות הזן 701 הניבו יבול שעועית צהובה גבוה ואיכותי, אולם התרמילים הנמוכים עלול להיות בעיה.
חלקות הזן מגנום הניבו יבול נמוך עם תרמילים קצרים.
חלקות הזן סקובר הניבו יבול גבוה של תרמילים באורך של 12 ס"מ שעשוי להתאים לעיבוד שלמה וקצוצה.

לסיכום – הזן סמואה נמצא מתאים כשעועית עדינה, הזנים סיגמא, 695 ו 141 מתאימים כשעועיות לקיצוץ, הזן 701 כשעועית צהובה, והזנים סקובר ו 151 כשעועיות שלמות.

טבלה – תוצאות מבחן זני שעועית. חוות גד"ש 2006

שם הזן (1)	גודל צמח (2)	יבול ק"ג/מ"ר (3)		אפיון תרמילים (4)			
		תרמילים עלווה	תרמילים	צבע	משקל עשרה (גרמים)	אורך	אחוז גרעינים
טונגה	2.0	2.9	0.8	ירוק בהיר	22.6	11.0	12.2
סמואה	3.0	3.6	1.7	ירוק בהיר	23.3	11.1	8.3
סיגמא	4.5	5.6	2.5	ירוק כהה	67.7	14.1	5.6
מדונה	3.5	3.9	1.4	ירוק כהה	36.5	11.8	7.5
מגנום	4.5	4.1	0.5	ירוק כהה	42.2	10.5	5.7
695	4.5	5.9	2.3	ירוק כהה	59.0	13.6	6.4
701	4.0	5.1	1.1	צהוב	58.2	12.6	6.1
סקובר	3.5	5.2	2.1	ירוק בהיר	67.4	12.3	6.8
141	4.5	4.6	2.0	ירוק בהיר	96.0	15.1	5.1
151	3.5	3.9	1.4	ירוק בהיר	38.6	10.6	9.7

- (1) הזרעים נזרעו ב 29/3 .
 (2) ציונים לגודל צמח מ - 1 = צמח קטן ועד 5.0 = צמח גדול.
 (3) השטח נקטף ב - 4/6, לא נערך ניתוח סטטיסטי.
 (4) מדגם בן 10 תרמילים נלקח ואופין.